

[Arnth Jensen.]

I lovens § 14 omhandles de tilfælde, der ikke anses som krænkelse af forfatterretten, og det hedder her — med den højterede formands tilladelse vil jeg gerne bringe et kort citat nu og senere —:

„når udførelsen sker ved folkemøder, folkefester, sang- eller musikstævner og endvidere ved lejligheder, hvor tilhørerne har adgang uden betaling, alt under forudsætning af, at udførelsen ikke foranstaltes i privat erhvervsøjemed.“

Jeg sætter en streg under disse ord „privat erhvervsøjemed“, for ved bedømmelsen af hvornår musikopførelser bliver skattepligtige, må udgangspunktet tages i lovens formål, nemlig at give udelukkende forfatteren eller komponisten ret til at offentliggøre sit værk; det afgørende må herefter være, om musikfremførelsen er sket offentligt eller ikke offentligt.

I denne forbindelse skal jeg anføre, at daværende undervisningsminister Borgbjerg i sin indstilling til det nedsatte rigsdagsudvalg skrev — det står i landstingets betænkning af 27. februar 1933, bilag 5 —:

„Ved formuleringen af de foreslåede bestemmelser i punkt g. og h. med hensyn til offentlig fremførelse, oplæsning og udførelse af litterære og musikalske værker har det været formålet i videst mulig grad at tjene berettigede offentlige interesser og kun udelukke fra den frie benyttelse de tilfælde, hvor der med offentliggørelse er forbundet private erhvervsmæssige interesser.“

Denne udtalelse blev uddybet under sagens behandling i landstinget; det står i landstingstidenden for 1931—32, sp. 679. Der siger undervisningsminister Borgbjerg, at han vil henvise til motiverne til udkastets § 14, hvori det udtrykkelig siges:

„Der kan ved disse møder — om ønskes — opkræves en entré til dækning af udgifterne, herunder vederlag til de udøvende, når blot ikke mødet foranstaltes i erhvervsøjemed.“

I en senere skrivelse fra undervisningsministeren til rigsdagsudvalget skriver ministeren, at såfremt udvalget måtte anse det for ønskeligt, ville der fra ministerens side ikke være noget til hinder for, at der foran ordet „erhvervsøjemed“ blev indskudt ordet „privat“, og dette skete også ved lovens endelige affattelse.

Vi ved altså, hvad undervisningsmini-

steren har villet lægge ind i den pågældende bestemmelse, nemlig at når der kun var adgang for foreningens medlemmer og et eventuelt overskud ikke skulle tjene private erhvervsinteresser, var benyttelsen af de pågældende musikværker fri for afgift.

At loven må forstås herefter, det må jeg anse for givet. Undervisningsministeren, som har affattet og forelagt lovforslaget på rigsdagen, må da være den, der bedst og med fuld vægt kan udtale sig om lovens mening.

Denne fortolkning er faktisk ikke alene til fordel for foreningerne, men også for komponisterne. Når en komponist har komponeret en dansemelodi og får den udgivet på et musikforlag eller indspillet på en gramfonplade, er han interesseret i, at melodien bliver kendt i vide kredse og helst når at blive, kan man godt sige, en landeplage, thi desto flere noder og gramfonplader vil blive solgt og give afgift til komponisten. Men netop gennem disse fester og sammenkomster bliver hans melodi kendt, og hvis den slår an, fremmes hans indkomster ved salg af noder og gramfonplader. Det hele bliver derfor en reklame for ham, og han kan da ikke godt mene sig forurettet, fordi loven ikke yderligere bestemmer, at han skal have betaling for reklamen.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Det ærede medlem hr. Arnth Jensen har her på baggrund af de domme, der er faldet landet over i sager anlagt af Koda mod foreninger, spurgt, om rigsdagen ved lovens — det må vel være forfatterlovens — behandling gav udtryk for en anden opfattelse end den, der nu kommer til udtryk fra Kodas side gennem de afsagte domme.

Jeg skal i den anledning udtale følgende. Daværende undervisningsminister Borgbjerg fremsatte første gang i rigsdagssamlingen 1931—32 i landstinget forslag til lov om forfatterret og kunstnerret. Som det blev fremhævet af ham — se landstingets handlinger for samme år, spalte 552 —, hvilede lovforslaget på en enstemmig betænkning af et sagkyndigt udvalg; det var også det, det ærede medlem fremdrog nu. Denne betænkning var, som undervisningsministeren sagde, „til oplysning for rigsdagens medlemmer vedhæftet lovforslaget.“ Den findes i tidenden for 1931—32, tillæg A. sp. 5265 og følgende.